

Skjer det noe spennende ved BIO? Det bør skje mye spennende og mye viktig, for ellers brenner vi av 150 millioner kroner hvert år "bare på gøy". Jeg får mange positive tilbakemeldinger på BIO-INFOskrivene, men det er ikke mange som kommer med stoff de vil ha spredt! Hvordan går det med vitenskapen? I et tidligere BIO-INFO ba jeg om å få kort omtale (popularisert!) fra alle nye publikasjoner – jeg har fått 0 respons. Nå prøver jeg igjen! Og skjer det også noe som kan danne grunnlag for enda større oppslag, for eksempel på UiBs hjemmeside eller i forskning.no? Tenk over om det som du er mest opptatt av egner seg til å skape begeistring utover vellyst-sentrene i dine egen hjerne! Jo oftere BIO kan bringe gladmeldinger i forskning.no eller på UiBs hjemmeside, eller i "Verdt å vite", eller ..., desto lettere blir det å forklare hvorfor det skal være så fryktelig mange biologer ved UIB, og at vi helst skulle vært enda flere!

NYE DOKTORGRADER

Beiting i gjengrodde enger

Cand.scient **Line Rosef** disputerer 23. april for dr. scient-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

"Restoration of species-poor grasslands – effects of different grazing regimes upon biodiversity and landscape diversity"

Undersøkelsen bygger på beiteforsøk med sau og storfe på gamle enger som har vært ute av drift i lengre tid, i Sunnfjord og Orkdal, samt studier av frøbanken under engene. Etter fire år med beite i forsøksområdene var det en svak økning i biologisk mangfold, men svært få av artene som økte i mengde indikerte tradisjonell drift. Dette tyder på at det er vanskelig å

restaurere denne type artsfattig eng, og det er vanskelig å øke det biologiske mangfoldet, i hvert fall på kort sikt. Det viser hvor viktig det er å bevare de få intakte artsrike engene som fortsatt finnes. Det kan likevel være viktig å restaurere denne typen artsfattig gjengrodd eng fordi små områder ikke vil være nok for å bevare biologisk mangfold i fremtiden. Bevaring av det biologiske mangfoldet vil bare kunne gjennomføres ved å ha en mosaikk av ulike habitat på et landskapsnivå. Ved bruk av beitedyr holdes kulturlandskapet åpent og bidra til effektiv skjøtsel av større arealer. På lang sikt kan beitedrift av større areal øke det biologiske mangfoldet på landskapsnivå.

Personalia:

Line Rosef er født i 1971. Hun tok cand. scient eksamen i kvantitativ økologi ved Botanisk institutt, Universitetet i Bergen i 1996. Hun har jobbet på flere små prosjekter og ble i 1998 ansatt ved Høgskolen i Telemark, avdeling Bø. I 1999 ble hun ansatt som stipendiat ved Planteforsk Kvithamar, Stjørdal på et stipend fra Norges Forskningsråd. Veileder har vært professor **Arnfinn Skogen** ved Institutt for Biologi ved Universitetet i Bergen.

Tidspunkt og sted for disputasen:

23.04.2004, kl. 10:15, Auditorium 4, Realfagbygget

Blåkveite i Barentshavet

Agnes Christine Gundersen disputerer fredag 23. april for dr. scient. graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

“Sexual maturity, fecundity and nursery grounds of Northeast Arctic Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides* (Walbaum))”

Temaet i avhandlingen er knyttet til reproduksjons- og rekrutteringsprosesser hos norsk-arktisk blåkveite som er utbredt i Barentshavet og Norskehavet. Doktoravhandlingen beskriver blåkveitas reproduksjonssyklus gjennom året og konkluderer at hovedgyting foregår om vinteren på gytefeltene langs Eggakanten fra Tromsøflaket til Bjørnøya. Dr.grads-avhandlingen beskriver også hunnenes potensielle eggproduksjon, både individuelt og i et populasjonsperspektiv. Egg og klekte larver driver med vannmassene og følger havstrømmene, hovedsakelig nordover rundt Svalbard til oppvekstområder på østsiden av øygruppen, tildels i områder som er dekket av is store deler av året og som derfor har vært vanskelig å kartlegge med hensyn til mengdemåling av blåkveite i oppvekst. Dette er vist både gjennom modelleringsarbeid og feltstudier, og det representerer ny kunnskap om blåkveitas oppvekstområde. Forskningsarbeidet har vært et norsk samarbeidsprosjekt mellom forskningsmiljø i Bergen, Tromsø og Ålesund.

Personalia:

Agnes Christine Gundersen er født i 1967 og oppvokst i Kristiansund N i Møre og Romsdal. Hun har tidligere studert ved Universitetet i Tromsø og tok Cand. scient. eksamen i fiskeribiologi ved Universitetet i Bergen i 1993. Siden 1993 har hun arbeidet som forsker ved Møreforskning Ålesund der forskningssamarbeid med Grønland har vært en viktig oppgave. Hun har siden 1994 vært med i arbeidsgrupper i det internasjonale havforskningsrådet (ICES). I perioden 1996-2000 var hun Norgesnettstipendiat med arbeidssted samme sted.

Tidspunkt og sted for disputasen:

23.04.2004, kl. 10:15, Stort Auditorium, Datablokken, Høyteknologisenteret

Forskningstemin fra neste år?

Fakultetetets nettside er nettopp oppdatert: http://www.uib.no/mnfa/forskn_termin/. Ferdig utfylte søknader skal sendes til BIO v/Karen Margrete Kleiven innen **1. mai**. BIO vil så sende over en prioritert liste til fakultetet. Les mer i BIO-INFO nr 8 og på fakultetetets nettside.

Midler fra Forskningsfondet til Store forskerinitierte prosjekter

Forskningsrådets hovedstyre har satt av 51 millioner kroner årlig av avkastningen fra Forskningsfondet til Store forskerinitierte prosjekter for perioden 2005-2008. Ordningen skal bidra til å styrke den frie grunnforskningen og gi mulighet til å støtte større prosjekter enn det vanligvis er rom for innenfor den frie prosjektstøtten. Midlene vil om kort tid bli utlyst på Forskningsrådets hjemmesider med søknadsfrist 15. juni 2004, og utlysningen er åpen for alle fag og forskningsinstitusjoner. Dette kan være en startpakke for BIOs nye forskergrupper: finn en felles plattform som kan binde sammen forskergruppa, og som binder gruppa sammen med gode utenlandske forskergruppe(r) og lag en glimrende søknad! (Viss den ikke kan bli glimrende, så er det nok like greit å la være...)

Forskningsrådets hovedstyre har for perioden 2005-2008 satt av 51 mill kr årlig av avkastningen fra Forskningsfondet til **Store forskerinitierte prosjekter**, også kalt Store friordningen. Ordningen skal bidra til å styrke den frie grunnforskningen og gi mulighet til å støtte større prosjekter enn det vanligvis er rom for innenfor den frie prosjektstøtten. Midlene vil bli utlyst åpent for alle fag og forskningsinstitusjoner (dvs. universiteter, høyskoler og

forskningsinstitutter), og de skal gå til særlig gode forskningsprosjekter, uansett fagtilknytning.

Prosjektene

- skal ha høy kvalitet, nyskapende potensial og vitenskapelig dristighet
- skal ledes av forskere med solid forskningsledelseserfaring
- skal involvere flere samarbeidende forskere
- skal innebære internasjonalt forskningssamarbeid
- bør inneholde rekrutteringselementer
- kan gjerne fremme tverrfaglig/flerfaglig samarbeid

Det kan søkes om en rammebevilgning innenfor søknadstypen ”forskerprosjekt”, som blant annet kan gå til personalkostnader, som stipendiatstillinger, til gjesteforskere, nettverkstiltak, mindre utstyr og andre utgifter knyttet til prosjektdrift. Prosjektene skal være store, med budsjett på 2-5 mill kroner pr år i inntil fire år. Søknadene skal skrives på engelsk. Midlene vil bli utlyst med **frist 15.juni 2004**. Søknadene vil bli behandlet innenfor Divisjon for vitenskap. Søknadene vil, med utgangspunkt i flere uavhengige ekspertvurderinger pr søknad, vurderes og prioriteres innenfor de respektive fagkomiteene i Vitenskap. På bakgrunn av en samlet innstilling fra et tverrfaglig sammensatt utvalg, vil styret for Divisjon for vitenskap fatte endelig vedtak om tildelinger. Søknadene skrives på Forskningsrådets nettbaserte søknadsskjema. Utlysningen vil bli kunngjort på Forskningsrådets nettsider om kort tid

Arvid Hallén konstitueres som adm. direktør i Forskningsrådet

Ass. divisjonsdirektør Arvid Hallén, Divisjon for vitenskap, konstitueres som adm. direktør i Norges forskningsråd fra 1. mai 2004 etter Christian Hambro som fratrer samme dato.

Arvid Hallén (53) har siden våren 1995 vært direktør for Forskningsrådets område Kultur og samfunn inntil omorganiseringen høsten 2003. Hallén er mag. art. (sosiologi) fra Universitetet i Oslo. Han har vært instituttsjef ved Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR).

Hallén har ut over dette solid samfunnsfaglig forsknings- og forskningsadministrativ erfaring, blant annet fra tidligere Norges allmennvitenskapelige forskningsråd (NAVF). Han har vært styremedlem i flere private og offentlige interesseorganisasjoner og forskningsinstitusjoner.

- Gleder meg til å ta fatt!

- Forskningsrådet er inne i spennende tider med store utfordringer både som organisasjon og som forskningspolitisk aktør, sier Arvid Hallén i en kommentar.

- Det har vært krevende å gjennomføre en stor organisasjonsmessig omstilling samtidig som det må være fullt trykk på alle oppgaver. Å lede dette arbeidet videre er en stor utfordring som jeg gleder meg til å gå løs på. Den første milepelen har vi allerede midt i mai med vårt innspill til Forskningsmeldingen.